

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги
(обн., ДВ, бр. 22 от 13.03.2018 г.)

§ 1. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „професионален клиент“ се добавя „или с приемлива насрещна страна“.
2. В ал. 3 накрая се добавя „и с приемливи насрещни страни“.
3. В ал. 4 думите „професионални клиенти“ се заменят с „професионален клиент или на приемлива насрещна страна“.
4. В ал. 7 след думите „професионален клиент“ се добавя „или с приемлива насрещна страна“.

§ 2. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „раздел II“ се добавя „и раздел IV“, думите „предлага или продава“ се заменят с „разпространява“ и след думите „раздел III“ се добавя „и раздел IV“.
2. В ал. 2 думите „предлагането и продажбата“ се заменят с „разпространяването“.
3. АLINEЯ 3 се отменя.

§ 3. В чл. 13 ал. 5 се изменя така:

„(5) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, определя:

1. детайлно потенциалния целеви пазар за всеки финансов инструмент и конкретизира вида, съответно видовете клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели е подходящ финансовият инструмент (положителен целеви пазар);
2. групата, съответно групите от клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели не е подходящ финансовият инструмент (отрицателен целеви пазар).“

§ 4. Създават се чл. 13а – 13д:

„Чл. 13а. (1) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, определя целевия пазар въз основа на количествени и качествени критерии.

Чл. 13б. (1) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, при определяне на целевия пазар за всеки финансов инструмент използва следните пет категории:

1. видове клиенти, за които продуктът е предназначен;
2. знания и опит;
3. финансово състояние с акцент върху способността да се поемат загуби;
4. склонност към поемане на риск и съвместимост на риска/профила на възвращаемост на продукта с целевия пазар;
5. цели и нужди на клиентите.

(2) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 1, за да определи вида клиенти, за който е насочен продуктът, като прилага категоризацията на клиентите по

ЗПФИ на непрофесионални клиенти, професионални клиенти и/или приемливи насрещни страни.

(3) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 2, за да определи знанията и опита, които клиентите следва да имат относно вида на съответния продукт, характеристиките на продукта и/или за тематично свързани области, които спомагат за разбирането на продукта. Инвестиционният посредник определя какви познания следва да притежават крайните клиенти за този вид продукт и вероятните резултати от продукта.

(4) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 3, за да посочи процента на загубите, които клиентите следва да могат и са готови да си позволят и допълнителните задължения за плащане, които могат да надхвърлят инвестираната сума, ако съществуват такива.

(5) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 4, за да определи общата нагласа към риска на крайните клиенти – ориентирана към риска, балансирана или консервативна, както и критериите, които следва да са налице, за да се приеме, че съответният клиент има съответната нагласа.

(6) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 5, за да определи инвестиционните цели и потребности на клиентите, на които съответният продукт е предназначен да отговори.

(7) Инвестиционният посредник може да използва и допълнителни категории в случаите, когато те са от значение за определяне на целевия пазар.

(8) Инвестиционният посредник определя ясно понятията и терминологията, които използва в категориите по ал. 1 и 7, с оглед избягване на неправилно тълкуване.

Чл. 13в. (1) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, при определяне на целевия пазар за всеки финансов инструмент отчита характеристиките на продукта, включително неговата сложност, съотношението между риск и възвращаемост или ликвидност или неговия иновативен характер.

(2) Детайлността на определянето на целевия пазар е в зависимост от сложността на продукта и е с цел избягване включването на групата, съответно групите от клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели не е подходящ финансовият инструмент.

(3) Целевият пазар за някои продукти е клиентът, който е поръчал продуктите, освен ако инвестиционният посредник, който създава финансовите инструменти, не е предвидил, че продуктите ще се разпространява и на други клиенти.

Чл. 13г. Инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, определя отрицателния целеви пазар, като прилага чл. 13а и 13б. Детайлността на определянето на отрицателния целеви пазар е в зависимост от сложността на продукта.

Чл. 13д. (1) Инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, гарантира, че избраната стратегия за разпространение на финансовия инструмент насърчава продажбата му на определения целеви пазар.

(2) Инвестиционен посредник, който създава финансовия инструмент, при определянето на стратегията за разпространение на финансовия инструмент определя информацията за клиентите, която е необходима на инвестиционен посредник, който ще разпространява финансовия инструмент, за да извърши правилна оценка на целевия пазар за продукта. Инвестиционен посредник, който създава финансовия инструмент, посочва вида инвестиционна услуга, чрез която целевата група клиенти могат да придобият финансовия инструмент. В случай че продуктът се счита за подходящ за продажба без

предоставяне на инвестиционен съвет, инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, посочва предпочитания начин за придобиване.“

§ 5. В чл. 15, ал. 2 думите „препоръчват или продават“ се заменят с „разпространяват“.

§ 6. В чл. 17, ал. 5, т. 1 думите „предлага или продава“ се заменят с „разпространява“.

§ 7. В чл. 22 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „предлага или да препоръчва“ се заменят с „разпространява“.
2. В ал. 3 думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“.
3. В ал. 4 думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“ и думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“.
4. В ал. 5 думите „предлаганите или препоръчваните“ се заменят с „разпространяваните“.

§ 8. Създават се чл. 22а-22и:

„Чл. 22а. (1) Определянето на целевия пазар от инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, се извършва като част от общия процес на вземане на решения по отношение на гамата от продукти и услуги, които инвестиционният посредник ще разпространява. Определянето на целевия пазар се извършва заедно с разработването на политиките за стопанската дейност и стратегиите за разпространение на инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, гарантира общото съответствие на продуктите, които ще се разпространяват, и свързаните с тях услуги, които ще се предоставят, с нуждите, характеристиките и целите на крайните клиенти.

Чл. 22б. (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя целевия пазар и стратегията за разпространение на финансовия инструмент така, че да гарантира, че продуктът достига до вида клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели е предназначен, вместо до други клиенти, с които той може да не е съвместим.

(2) Задължението на инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, да определи целевия пазар и да гарантира, че финансовият инструмент се разпространява в съответствие с този пазар, се извършва в допълнение към и преди оценката за уместност, съответно за целесъобразност.

Чл. 22в. (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, при определяне на целевия пазар прилага чл. 13б съответно.

(2) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя целевия пазар на по-конкретно равнище от създателя на финансовия инструмент, и взема предвид вида на клиентите, характера на инвестиционните продукти и вида на инвестиционните услуги, които предоставя.

(3) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя целевия пазар, като взема предвид ограниченията на потенциалния целеви пазар, определени от създателя на финансовия инструмент. Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя своя

целевия пазар въз основа на информацията и познанията за своите клиенти, както и информацията, която е получил от създателя на финансовия инструмент, или информация, която е получил на базата на извършени проучвания, в случай че няма достатъчно актуална информация за своите клиенти.

(4) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, при прецизиране на целевия пазар, определен от създателя на финансовия инструмент, не трябва да се отклонява от основните решения, взети от създателя на финансовия инструмент.

(5) Степента на прецизирането на целевия пазар, определен от създателя на финансовия инструмент, е в зависимост от сложността на продукта. Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, може да счете, че целевият пазар, определен от създателя на финансовия инструмент, не трябва да бъде прецизиран, и да използва вече определения целеви пазар.

Чл. 22г. (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, преразглежда стратегията за разпространение на създателя на финансовия инструмент.

(2) Когато финансовият инструмент е създаден от лице, за което не се прилага Директива 2014/65/ЕС и поради това лицето не е определило стратегия за разпространение на финансовия инструмент, инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, е длъжен да определи стратегия за разпространение, въз основа на информацията за своите клиенти и вида на инвестиционните услуги, които извършва.

Чл. 22д. При определянето на целевия пазар от инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, чл. 13в се прилага съответно.

Чл. 22е. (1) Инвестиционен посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, посочва групата, съответно групите от клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели не е подходящ финансовият инструмент (отрицателен целеви пазар), като за целта прилага чл. 22в. Детайлността на определянето на отрицателния целеви пазар е в зависимост от сложността на продукта.

(2) Продажбата на финансови инструменти на клиенти от групата, съответно групите от клиенти по ал. 1, трябва да е рядко явление и за същото да е налице подробна обосновка.

Чл. 22ж. (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, при определянето на целевия пазар отчита и вида на инвестиционните услуги, които извършва, когато е приложимо.

(2) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, когато не е в състояние да оцени съвместимостта на клиентите със съответните продукти, предупреждава клиентите за това обстоятелство.

Чл. 22з. Когато инвестиционният посредник при предоставянето на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и т. 5 от ЗПФИ използва продукт за целите на диверсификация и хеджиране, той може да го разпространява извън целевия пазар на продукта, ако целият портфейл или комбинацията от финансов инструмент с хеджирането му е подходящ за клиента.

Чл. 22и. Определянето на целевия пазар от инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, не засяга оценката за уместност, и съответно са допустими случаи на предоставяне на инвестиционни съвети или сключване на сделки с финансови инструменти при управление на портфейл за клиент извън определения целеви пазар с оглед извършените им оценки за уместност.“

§ 9. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „продуктите и услугите, които възнамерява да предлага или препоръчва на клиенти, отговарят на“ се заличават.

2. Точка 1 се изменя така:

„1. продуктите и услугите, които възнамерява да разпространява, отговарят на нуждите, характеристиките и целите на определения целевия пазар, и“.

3. В ал. 2 след думата „предлага“ се добавя „продукти и“.

4. В ал. 4 думите „продава или да препоръчва“ се заменят с „разпространява“.

5. В ал. 5 в изречение първо думата „предлага“ се заменя с „разпространява“, изречение второ се изменя така: „Когато информацията не е публично достъпна, инвестиционният посредник, който разпространява продукта, предприема всички подходящи мерки, включително сключва споразумение с лицето, което създава финансовия продукт, или с негов агент, за да получи информацията, която да му позволи да извърши оценка на целевия пазар.“ и се създава изречение трето: „В случаите по изречение първо инвестиционният посредник осигурява подходящо равнище на услугите и сигурността на клиентите си в сравнение с положението, когато финансовият инструмент е създаден от лице, спрямо което се прилагат изискванията на Директива 2014/65/ЕС.“

6. Създава се ал. 9:

„(9) Когато инвестиционният посредник не може да получи достатъчно информация относно финансови инструменти, създадени от лица, спрямо които не се прилагат изискванията на Директива 2014/65/ЕС, инвестиционният посредник следва да не ги включва в гамата от продукти и услуги, които ще разпространява.“

§ 10. В чл. 24, ал. 1 на двете места думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“.

§ 11. В чл. 25, ал. 1 думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“ и накрая се поставя запетая и се добавя „включително наличието на значителни продажби на продукт извън определения целеви пазар“.

§ 12. В чл. 27, т. 1 думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“.

§ 13. В чл. 28 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“.

2. В ал. 2 думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“.

§ 14. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в него в изречение първо думите „предлага или препоръчва“ се заменят с „разпространява“, в изречение второ думите „лицето, което е създадено“ се заменят със „създателя на“ и се създава изречение трето: „Предоставянето на информация се подчинява на принципа на пропорционалност и може да е в обобщена форма, а не на база отделен инструмент или отделна продажба, освен в случаи от особено значение.“

2. Създават се ал. 2-4:

„(2) Информацията за продажбите включва и информация за продажбите извън целевия пазар, която може да е от значение за управлението на продукта, информация за взетите решения от инвестиционния посредник да разпространява извън определения от създателя на финансовия инструмент целеви пазар или да разшири стратегията за разпространение на създателя на финансовия инструмент.

(3) Инвестиционният посредник не е длъжен да предоставя информация за продажбите извън положителния целеви пазар на създателя на финансовия инструмент, ако тези продажби са за целите на диверсификация и хеджиране и ако все още са подходящи предвид портфейла на клиента и на хеджирания риск.

(4) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя информация за продажбите на отрицателния целеви пазар на създателя на финансовия инструмент, включително ако тези продажби са за целите на диверсификация и хеджиране.“

§ 15. В чл. 30 в основния текст думата „предлагат“ се заменя с „разпространяват“.

§ 16. В глава трета се създава раздел IV:

„Раздел IV

Други изисквания за управление на продукти

Чл. 30а. (1) При верига от инвестиционни посредници, всеки от инвестиционните посредници по веригата определя целевия пазар като отчита крайния клиент.

(2) Професионален клиент, съответно приемлива насрещна страна, когато купува продукт с намерение да го продаде на други клиенти, като по този начин действа като свързващо звено във веригата от инвестиционни посредници, не се разглежда като краен клиент.

(3) В случаите по ал. 2 професионалният клиент, съответно приемливата насрещна страна, спазва изискванията, които са приложими за инвестиционен посредник, който възнамерява да разпространява финансови инструменти, тъй като действа в качеството на такъв инвестиционен посредник.

(4) Професионален клиент, съответно приемлива насрещна страна, когато купува продукт с намерение да го продаде на други клиенти, но преди това прави промени в него, следва да спазва изискванията, които са приложими за инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, и за инвестиционен посредник, който възнамерява да разпространява финансови инструменти.

Чл. 30б. (1) Инвестиционният посредник, когато определя целевия пазар, преценява дали съответната категория клиенти му позволява да прави предположения относно знанията и опита на крайните клиенти. Той отчита разликите в знанията на непрофесионалните клиенти, професионалните клиенти и приемливите насрещни страни. Той отчита и разграничението между лицата по Раздел I на Приложението по § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на ЗПФИ и лицата по т. 1 на Раздел II на Приложението по § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на ЗПФИ, като не може да приеме, че последните притежават знания и опит, които са сравними с първите лица.

(2) Инвестиционният посредник може да допусне, че професионалните клиенти разполагат с необходимите знания и опит, за да разберат рисковете, свързани с определени продукти или услуги, за които са били класифицирани като професионални клиенти.“

§ 17. Параграф 1 от допълнителните разпоредби се изменя така:

„§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Договор за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху

обезпечението“ е прехвърлителен договор по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Закона за договорите за финансово обезпечение.

2. „Създаване на финансови инструменти“ е създаване, разработване, емитиране и/или проектиране на финансови инструменти, както и предоставяне на съвети на корпоративни емитенти относно пускане на нов финансов инструмент. Създаване на финансови инструменти е налице и когато някое от тези действия се извършва в сътрудничество между две или повече лица.

3. „Разпространение на финансови инструменти“ е разпространение (дистрибутиране), предлагане, препоръчване или продаване на финансови инструменти, независимо дали са създадени от лицето, което ги разпространява или от трето лице.“

§ 18. В заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Наименованието „Заключителни разпоредби“ се изменя така: „Преходни и заключителни разпоредби“.

2. Създава се § 2а:

„§ 2а. (1) Изискванията за управление на продукти не се прилагат за продукти, които са създадени и разпространени преди 3 януари 2018 г.

(2) За продуктите, които са създадени преди 3 януари 2018 г., но се разпространяват до клиентите след 3 януари 2018 г., инвестиционният посредник, който ги е създал, определя целевия пазар за тях при извършване на периодичния преглед на продуктите. За продуктите по изречение първо се прилагат и изискванията за управление на продукти, отнасящи се до лицата, които разпространяват финансови инструменти, продукти и услуги.“

3. В § 3 след думите „на основание“ се добавя „чл. 4а, ал. 2“ и се поставя запетая.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 19. Наредбата е приета с решение № от2020 г. на Комисията за финансов надзор.